

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXXIV. Melius & laudabilius est facere aliquid ex voto, quàm sine
voto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

que pertinent ad suam personam; puta quod obliget se religioni per votum; vel quod matrimonium contrahat. Non autem est sue potestatis quantum ad dispensationem domesticam. Unde circa hoc non potest aliquid vovere, quod sit verum, sine consensu patris. Et in 4. dist. 38. q. 1. a. 1. q. 3. ad 4. in his in quibus uxor viro tenetur, & e converso, neuter potest vovere sine mutuo consensu, sicut patet de voto continentia. Sed quia in dispensatione domus, & regimine vita, mulier est subiecta viro, & non e converso; ideo vir potest in talibus vovere, sine consensu uxoris, sed non e converso. Si tamen uxor de expresse consensu viri, castitatem voverit, non potest votum revocare, ait S. Doctor in 4. dist. 22. in expositione textus. Nec contrarium docet Augustinus in qq. de libro Numerorum c. 59. licet primâ facie dicere videatur quod possit revocare uxorem ad se: quia loquitur quantum ad iudicium Ecclesie, seu fori externi, quando permissio, seu consensus viri in votum uxoris, non potest probari.

CAPUT XXXIII.

Multiplex divisio voti.

259 **V**otum dividitur 1°. in absolutum & conditionatum. Absolutum est illud quod absque conditione fit; conditionatum, quod cum conditione. Et istud non obligat; nisi purificatâ conditione. Absolutum verò statim est implendum, juxta illud Deuteron. 23. *Cum votum voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere: quia requirit illud Dominus Deus tuus, & si moratus fueris, reputabitur tibi in peccatum.* 2°. in perpetuum & ad tempus. 3°. in expressum, quod verbis distinctis exprimitur; & tacitum, quod fieri censetur, eo ipso quo voluntariè agit, vel suscipitur aliquid, cui votum est annexum. Hujusmodi est votum castitatis, quod eo ipso emittere censetur, qui voluntariè suscipit Ordinem sacrum, cui ex Ecclesie institutione votum castitatis est annexum. 4°. in personale, reale & mixtum. Reale est, cujus materia est extra voventem, ut bona temporalia. Personale, cujus materia est ipsa persona, vel actio aut ommissio voventis, ut cum quis vovet castitatem, jejunium, &c. Mixtum, cujus materia est persona, vel opus voventis, simul & bonum aliquod temporale ipsius, ut dum quis vovet peregrinationem cum oblatione. Personale non obligat nisi personam voventis, non alterius. Unde quod dicitur can. *addidisti* 20. q. 1. *Monachum aut paterna devotio, aut propria professio facit*, intelligitur, dum filius à parentibus in tenera ætate regulari traditus disciplinæ, post adultam ætatem voluntatem suam voluntati accommodat parentum, non aliter, prout ibi notat Glossa, & aperte declarat Cælestinus III. cap. *cum scias* extrav. de Regul. ubi præcipit, quod si puer in tenera ætate monachali veste indutus, annos discretionis adp-

tus, nolit ratum habere quod factum est, sitæ libertati restituatur. Reale non solum obligat voventem, sed & hæredes ipsius, hoc sensu quod ipsi teneantur exequi votum reale defuncti (sicut cætera debita realia ipsius) juxta cap. ex parte 18. de censibus: quia bona defuncti ad ipsos transeunt cum isto onere. Ipsorum quidem obligatio non tam religionis est, quam justitiæ, ex quasi contractu, quo advenientes hereditatem se obligare censentur ad onera ipsius, secundum vires hereditatis. Peccabunt tamen, etiam quodammodo contrareligionem, si non solvant rem ex justitiâ Deo debitam, utpote per voluntatem voventis Deo quodammodo consecratam. Denique votum mixtum, qua parte reale est, naturam realis sequitur; qua parte personale, naturam personalis; adeoque quæ reale, hæredes obligat; non quæ personale. Si ergo defunctus voverit peregrinationem ad Virginem Lauretanam, cum anathemate argenteo, hæredes tenentur ad anathema, non ad peregrinationem.

Cæterum antequam hæredes satisfaciant votis realibus, satisfacere debent ea quæ defunctus creditoribus debebat ex justitiâ: quia Deus non acceptat sibi oblata, cum præjudicio juris, alteri jam acquisiti. Debent tamen prius solvere vota (utpote fortius obligantia) quam simplicia legata pia.

5°. famosa est divisio voti in simplex, & solemne. Solemne est illud quod emittitur, vel per professionem Religionis approbatæ; vel per susceptionem Ordinis sacri, v. g. Subdiaconatus. Omne autem votum quod neutro isto modo solemne est, est simplex (ait S. Antoninus p. 2. tit. 2. §. 1.) sive illud fiat publicè, sive privatim, sive ore, sive tantum corde. Unde cap. *quod votum* de voto sic habetur: *Præsentis declarandum duximus oraculo sanctionis, illud solum votum debere dici solemne, quantum ad post contractum matrimonium dirimendum, quod solemnizatum fuerit per susceptionem sacri Ordinis, aut per professionem, expressam vel tacitam, factam alicui de Religionibus per Sedem Apostolicam approbatis. Reliqua verò vota (est quantum manifestius sunt emissa, tanto durior persistencia transgressoribus debeatur) non tamen rescindere possunt matrimonia post contracta.*

CAPUT XXXIV.

Melius & laudabilius est facere aliquid ex voto, quam sine voto.

ITa S. Thomas a. 6. Et probatur 1°. quia 262 Plal. 75. Spiritus S. consulendo hortatur ad vovendum: *Vovete, & reddite*. Sed consilia divina non sunt nisi de meliori bono. 2°. qui sine voto facit aliquid, quod solum est consilii, tantum implet unum consilium, scilicet de faciendo. Qui autem vovet, & facit, implet duo consilia, de vovendo scilicet & faci-

263 3°. jejunium ex voto est actus religionis, omnium virtutum moralium excellentissimæ; sine voto verò solum est actus abstinentiæ, virtutis haud dubiè inferioris.

4°. plus est offerre Deo opus bonum, cum facultate illius (utique per votum privando se facultate omitendi illud) quam offerre opus solum: uti plus est dare arborem cum fructibus, quam solos fructus, ut dicit D. Anselmus in l. de similitud. c. 84.

5°. voluntas per votum immobiliter firmatur in bono. Facere verò aliquid ex voluntate immobiliter firmata in bono, pertinet ad perfectionem virtutis, ut dicit Philosophus 2. Ethic. 4. sicut facere peccatum voluntate firmatâ, sive obstinatâ in malo, pertinet ad perfectionem vitii: & ideo aggravat malitiam peccati.

264 Si dicas 1°. melius fieri quod liberè fit, quam quod ex necessitate, juxta Apostolum 2. Cor. 9. *Non ex tristitia, aut necessitate; hilararem enim datorem diligit Deus.* Quod autem fit ex voto, fit ex necessitate. 2°. quod opus liberius, eò melius: 3°. melius esse gratis dare, quam ex debito; melius proinde dare sine debito voti, quam ex debito.

265 Ad 1um. respondeo melius fieri quod fit ex libertate, quam quod fit ex necessitate coactionis, quæ involuntarium causat, devotionemque minuit: secus ex felici necessitate, quæ provenit ex ipsâ libera voluntate, immobiliter firmante & augente devotionem, de qua Augustinus infra n. 268.

Ad 2um. respondeo quòd necessitas ex voto non diminuit libertatem: cum sit effectus liberrimæ voluntatis firmantis se in bono quod elegit. Propter quod S. Thomas a. 4. ad 4. ait quòd *necessitas firmata voluntatis in bono non diminuit libertatem, ut patet in Deo, & beatis. Et talis est necessitas voti, similitudinem quandam habens cum confirmatione beatorum.* Similitudinem quandam dicit, non omnimodam: quia absolute non tollit peccandi potentiam.

Ad 3um. respondeo id quod offertur & datur Deo ex voto liberali & gratuito, non ex obligatione factò, offerri & dari gratis (ut patet à simili in iis, quæ dantur homini ex promissione liberali) & tantò gratius & acceptius esse Deo, quò offertur & datur ex affectu firmiori, virtuteque nobiliori.

CAPUT XXXV.

Votum, sive solemne, sive simplex, in materia gravi obligat sub mortali.

266 Ita S. Thomas in 4. dist. 36. q. 1. a. 2. q. 1. ubi sic: *Votum est quidam promissionis contractus inter Deum & hominem: unde cum contractus bonæ fidei, inter homines factus, obliget ad necessariam observationem; multò fortius votum, quo homo Deo aliquid promittit... Et ideo qui votum ritè factum prætermittit, mor-*

*taliter peccat: quia fidem, quam cum Deo in-
iit, frangit.*

Ita etiam sacri Canones & Patres, videlicet Innocentius I. epist. 2. ad Victricium Episcopum Rothomagensem c. 12. ubi de voto solemni. Et c. 13. de puellis, simplici dumtaxat voto castitatis obstrictis, sic loquitur: *Ha verò, quæ necdum sacro velamine teclæ, tamen in proposito virginali semper manere promiserant, licet velata non sint, si forte nupserim, his agenda aliquanto tempore pœnitentia: quia sponsio earum à Deo tenebatur. Nam si inter homines solet bonæ fidei contractus, nullâ ratione dissolvitur; quanto magis ista pollicitatio, quam cum Deo pepigerit virgo, solvi sine vindicta non debet? Nam si Apostolus Paulus, quæ à proposito viduitatis discesserunt, dixit eas habere condemnationem: " quia primam fidem irritam fecerunt; " quanto magis virgines, quæ prioris promissionis fidem frangere sunt ausæ. Innocentius III. cap. licet de voto & voti redemptio. Licet universis liberum sit arbitrium in votendo; usque adeò tamen solutio necessaria est post votum, ut sine propria salutis dispendio non liceat reflire.*

Cum his Augustinus epist. 137. aliàs 45. ad 268 Armentarium: *Quia jam vovisti, jam te obstrinxisti, aliud tibi facere non licet. Priusquam esses voti reus, liberum fuit quòd esses inferior, (id est, in statu minus perfecto) ... nunc verò quia tenetur apud Deum sponsio tua, non te ad magnam justitiam invito, sed à magna iniquitate (si votum non impleas) deterreo. Non enim talis eris, si non feceris quòd vovisti, qualis mansisses, si nihil tale vovisses. Minor enim nunc esses, non pejor. Modò autem tantò (quòd abisti) miserior, si fidem Deo frangeris, quanto beatior, si persolveris. Nec ideo te vovisse pœniteat; imò gaude jam tibi non licere, quòd cum tuo detrimento licuisset. Aggredeve itaque intrepidus, & dicta imple factis: ipse adjuvabit, qui vota tua exoptat. Felix est necessitas, quæ in meliora compellit. Et l. de bono viduitatis cap. 11. Planè non dubitaverim dicere, lapsus & ruinas à castitate sanctiore, quæ vovetur Domino, adulterio esse pejores. Si enim, quòd nullo modo dubitandum est, ad offensionem Christi pertinet, cum membrum ejus fidem non servat marito, quanto gravius offenditur, cum illi ipsi non servatur fides, in eo quòd exigit oblatum, qui non exegerat offerendum? Cum enim quisque non reddidit, quòd non imperio compulsus, sed consilio communitus vovit; tantò magis fraudati voti auget iniquitatem, quanto minus habuit votendi necessitatem.*

Ita denique, quò plus est, Spiritus sanctus Deuteron. 23. Plal. 75. & Ecclesiasticis 5. *Siquid vovisti Deo, ne moreris reddere; displicet enim Deo infidelis & stulta promissio. Sed quòdcumque voveris redde: multo quoque melius est non vovere, quam post votum promissa non reddere. Unde de viduis, post castitatis votum nubentibus, Apostolus I. Timoth. 5. ait: Ha-*